

Keuzedeel mbo

Duits in de beroepscontext A1

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0217

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 14-01-2016

1. Algemene informatie

D1: Duits in de beroepscontext A1

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

ERK als uitgangspunt

De inhoud van dit keuzedeel Duits is gebaseerd op het document Referentiekader Moderne Vreemde Talen (MVT) in het mbo (Cinop, 2012). Dit is een vereenvoudigde uitwerking van het internationaal erkende Europees Referentiekader voor de talen (ERK), oftewel het Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). Deze is door de Raad van Europa ontwikkeld (Council of Europe, Cambridge 2001). Er is voor gekozen om de inhoud van deze documenten als uitgangspunt te nemen en zoveel mogelijk in stand te houden. Dit vanwege de herkenbaarheid, status, transfermogelijkheden en mogelijkheden voor (internationale) certificering.

Het landelijk format voor de beschrijving van een keuzedeel is niet volledig in te vullen voor het beschrijven van een keuzedeel Taal. Het format is van oorsprong bedoeld voor de beschrijving van een keuzedeel bestaande uit beroepshandelingen die weergegeven worden in kerntaken en werkprocessen. Bij taal gaat het echter om kennis en vaardigheden die in een bepaalde context worden toegepast om kerntaken en werkprocessen ook in de Duitse taal te kunnen uitvoeren. Desondanks is voor het keuzedeel Duits in de beroepscontext A1 hetzelfde format gebruikt. Op enkele punten wijkt de beschrijving van het landelijke format af en/of wordt deze niet geheel ingevuld (geen werkprocessen). Dit wordt in deze preambule toegelicht en verantwoord.

Aantal sbu's

Het aantal studiebelastingsuren voor dit keuzedeel is vastgesteld op 240. Dit komt neer op circa 3 lesuren per week (afhankelijk van de opleidingsduur). Er zijn echter diverse factoren die bepalen of dit aantal uren toereikend is voor het behalen van het gewenste niveau tijdens de gehele opleidingsduur, zoals de motivatie van studenten, groepsgrootte, groepssamenstelling, gebruikte methode, etc. Aan te bevelen is zorg te dragen voor zo gunstig mogelijke condities.

Taal in de beroepscontext

Aangezien dit keuzedeel aan uiteenlopende kwalificatiedossiers gekoppeld moet kunnen worden, kan het keuzedeel uiteraard in de uitwerking niet alle betreffende beroepscontexten bevatten. Het beschrijvingsniveau is daarom van algemene aard (gebaseerd op het Referentiekader), maar wel gericht op Duits in de beroepscontext. 'Het toepassen van Duits in de beroepscontext' wordt als 'kerntaak' gezien. De vijf taalvaardigheden zoals benoemd in het ERK zijn opgenomen in de lijst van kennis en vaardigheden. Voor de beschrijving van de taalkennis en -vaardigheden zijn vanuit het referentiekader de 'algemene omschrijving van het beheersingsniveau' en de 'globale descriptoren' uit het ERK gebruikt. Omdat het in dit keuzedeel uitsluitend gaat om beschrijving van kennis en vaardigheden, is deze lijst uitgebreid. De kerntaak inclusief kennis en vaardigheden kan per kwalificatiedossier/profiel worden ingekleurd voor een specifieke branche c.q. beroep.

Beoogd eindniveau A1: beginnende praktische redzaamheid in de beroepscontext

Het bereiken van het A1-niveau, beginnende praktische redzaamheid in de beroepscontext, is het uitgangspunt. A1 betreft het laagste niveau van taalbeheersing. Hiervoor worden bij de taalkennis en -vaardigheden de beheersingsvoorschriften beschreven. Het is de bedoeling om in dit keuzedeel alle taalvaardigheden (Luisteren, Lezen, Gesprekken voeren, Spreken en Schrijven) op A1-niveau aan bod te laten komen.

In een bij dit keuzedeel behorend servicedocument zal dit nader worden uitgewerkt. In dit servicedocument vindt u ook aanvullende handreikingen voor de uitwerking van dit keuzedeel in de onderwijspraktijk.

In de beschrijving van verantwoordelijkheid en zelfstandigheid wordt geen onderscheid gemaakt tussen de mbo-niveaus met behulp van de NLQF-descriptoren. Dit is gedaan omdat er binnen de taalniveaus geen onderscheid is tussen wat iemand op niveau 1, 2, 3 of 4 zou moeten beheersen. Het gaat om het te bereiken taalniveau, niet om het bereiken van een specifiek mbo-niveau.

Wel is het niveau van zelfstandigheid omschreven dat hoort bij het ERK-niveau.

Omschrijving taalniveau A1

Qua taalniveau gaat het bij niveau A1 om zeer basale kennis van het Duits om zich te kunnen redden in eenvoudige standaardsituaties in de beroepscontext. Dit betekent dat de beroepsbeoefenaar eenvoudige standaardzinnen en vertrouwde woorden begrijpt als het gaat om gebieden die hemzelf aangaan en er langzaam, duidelijk gesproken wordt en hij eventueel wordt geholpen door de gesprekspartner. Hij kan deelnemen aan een eenvoudig gesprek, wanneer de gesprekspartner rekening houdt met zijn taalniveau. Wanneer het zeer vertrouwde onderwerpen betreft of wanneer er aan een directe behoefte voldaan wordt, lukt het hem ook eenvoudige vragen te stellen en te beantwoorden. Hij kan zichzelf aan anderen voorstellen en kan vragen stellen en beantwoorden over persoonlijke gegevens zoals waar hij/zij woont, mensen die hij/zij kent en dingen die hij/zij bezit. Wanneer hij moet spreken gebruikt hij eenvoudige uitdrukkingen en zinnen om vertrouwde en concrete onderwerpen te verwoorden. Schriftelijk is hij in staat om korte, eenvoudige mededelingen te doen en om standaardformulieren in te vullen.

Relevantie van het keuzedeel

Het keuzedeel Duits in de beroepscontext A1 is relevant voor leerlingen die in hun werk of stage met Duits te maken hebben. Daarbij gaat het om eenvoudige standaardsituaties in de beroepscontext. Het keuzedeel is met name relevant voor leerlingen die in het voorliggende onderwijs geen of nauwelijks Duits hebben gehad en/of moeilijk een taal (in dit geval Duits) leren. Omdat het bij niveau A1 om een laag niveau gaat (beginnende praktische redzaamheid in de beroepscontext) wordt geadviseerd om indien haalbaar een hoger niveau (A2) aan te bieden.

Beschrijving van het keuzedeel

Het keuzedeel Duits in de beroepscontext A1 is gebaseerd op het Referentiekader Moderne Vreemde Talen (MVT) in het mbo (Cinop, 2012), dat een vereenvoudigde uitwerking is van het internationaal erkende Europees Referentiekader voor de talen (ERK).

Het uitgangspunt bij dit keuzedeel is het bereiken van het A1-niveau, dat wil zeggen beginnende praktische redzaamheid in de beroepscontext. Daarbij komen alle taalvaardigheden (Luisteren, Lezen, Gesprekken voeren, Spreken en Schrijven op A1-niveau aan bod.

Zie voor een toelichting op examinering talen: <https://www.s-bb.nl/onderwijs/kwalificeren-en-examineren/themas-rond-kwalificeren-en-examineren>

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Generiek

Verbreidend

2. Uitwerking

D1-K1: Het toepassen van Duits in de beroepscontext A1

Complexiteit

De beroepsbeoefenaar gebruikt het Duits bij standaardwerkzaamheden in zijn beroep in internationale contacten met collega's, klanten, gasten en opdrachtgevers. Ook gebruikt hij het Duits als hij voor zijn werk verblijft in een land waar Duits gesproken wordt en hij zaken moet regelen.

Op dit niveau (A1) gaat het om beginnende redzaamheid in standaardsituaties binnen de beroepscontext. De beroepsbeoefenaar gebruikt hierbij basale kennis en vaardigheden voor het gebruik van (vak)taal, een basiswoordenschat en grammatica.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

Bij het luisteren is de beroepsbeoefenaar afhankelijk van langzaam en duidelijk articulerende spreker(s) bij het voeren van eenvoudige gesprekken en het begrijpen van instructies. Bij het lezen gaat het om korte, eenvoudige en alledaagse teksten. Hierbij wordt de beroepsbeoefenaar voor het begrijpen visueel ondersteund door de lay-out en indeling van de tekst. Hij spreekt in eenvoudige bewoordingen en kan met behulp van eenvoudige uitdrukkingen vertellen over bepaalde concrete situaties. Hij schrijft korte, eenvoudige mededelingen en kan (standaard-)gegevens op formulieren invullen. Hierbij gebruikt hij een klein aantal eenvoudige grammaticale constructies en uit het hoofd geleerde uitdrukkingen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Vakkennis
- De beginnend beroepsbeoefenaar bezit kennis van:
 - - de basiswoordenschat van zo'n 400 à 800 woorden (zie ERK)
 - - vaktaal zoals die voor het beroep waarvoor wordt opgeleid nodig is
 - - beheerst elementaire grammatica waarbij de nadruk ligt op het leren van woorden en vaste uitdrukkingen binnen zijn communicatieve taken
- Vaardigheden
- De beginnend beroepsbeoefenaar:
 - Luisteren, beheersingsvoorschrift A1:
 - - kan vertrouwde woorden en basiszinnen begrijpen die zichzelf, zijn familie en directe concrete omgeving betreffen, wanneer de mensen langzaam en duidelijk spreken
 - - kan instructies die zorgvuldig en langzaam aan hem gericht zijn begrijpen
 - - kan korte, eenvoudige aanwijzingen opvolgen
 - Lezen, beheersingsvoorschrift A1:
 - - kan korte, eenvoudige berichten op een ansichtkaart of in een e-mail begrijpen
 - - kan bekende namen, woorden en simpele standaardzinnen in eenvoudige mededelingen in de meest voorkomende alledaagse en werksituaties herkennen
 - - kan zich een idee vormen van de inhoud van eenvoudige informatieve materialen en korte eenvoudige beschrijvingen, vooral als er visuele ondersteuning bij is
 - - kan korte, eenvoudig geschreven aanwijzingen en werkinstructies opvolgen
 - Gesprekken voeren, beheersingsvoorschrift A1:
 - - kan zich voorstellen, groeten en afscheid nemen
 - - kan mensen om informatie vragen en informatie geven
 - - kan zaken regelen als het gaat om cijfers, hoeveelheden, kosten en tijd voor zijn werk
 - - kan eenvoudige vragen stellen en beantwoorden, en eenvoudige uitspraken doen op het gebied van directe behoeften of over zeer vertrouwde (werk gerelateerde) onderwerpen en reageert op dergelijke uitspraken
 - - kan over zichzelf en andere mensen, bijvoorbeeld collega's, opdrachtgevers, klanten of gasten vragen stellen en beantwoorden
 - Spreken, beheersingsvoorschrift A1:
 - - kan zichzelf, wat hij doet, waar hij woont en de mensen in de naaste omgeving in eenvoudige uitdrukkingen en zinnen beschrijven
 - - kan een zeer korte en vooraf geoefende mededeling voorlezen, bijvoorbeeld een toast uitbrengen of een spreker introduceren
 - Schrijven, beheersingsvoorschrift A1:
 - - kan een korte, eenvoudige mededeling doen, bijvoorbeeld voor het zenden van groeten aan collega's, klanten of gasten
 - - kan op formulieren persoonlijke details, bijvoorbeeld naam, nationaliteit en adres invullen

D1-K1: Het toepassen van Duits in de beroepscontext A1

- - kan eenvoudige frases en zinnen over zichzelf, collega's, opdrachtgevers, klanten of gasten over waar ze wonen en wat ze doen schrijven
- Duitse (bedrijfs)cultuur
- - past omgangsvormen die in Duitsland en in Duitse bedrijven gebruikelijk zijn toe
- - past waar relevant, kennis van afwijkende normen/voorschriften in het buurland, bijvoorbeeld op het gebied van kwaliteit, arbeidsomstandigheden, milieu en veiligheid, toe die gebruikt worden in de beroepscontext
- - kent valkuilen van interculturele communicatie en kan daarop anticiperen
- - kan middels communicatieve vaardigheden in een Duits-Nederlands contact cultuurverschillen overbruggen
- - is zich bewust van interculturele vooroordelen en daadwerkelijke cultuurverschillen en struikelblokken